

SZENTES és VIDÉKE

A Csongrádvármegyei Gazdasági Egyesület Hivatalos Közlönye.

Megjelen vasárnap és csütörtökön.
Előfizetési ár:
egy évre 2 korona 50 fillér. Félre 3 kor. Egész évre 10 kor.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
Kossuth-utca, Pollák-ház,
hová a kéziratok címzendők.

Hirdetéseket és nyilttéri közleményeket
a kiadóhivatal
méréselt áron számít fel.

Kereskedők szövetezése.

A létért és más emberi célokért vívott küzdelmek nehéz tusáiban önkéntelenül is közelednek egymáshoz azok és keresik az egyesülést, akiket hasonló hivatás, azonos érdekek összekötő kapcsa és a közös védelem kényszerűsége egymásra utal és egybe fűz. Az egyesületek, kartelek, trösztök korszakát éljük. A gazdasági és szellemi erők tömörülését látjuk az élet megnyilatkozásainak egész vonalán.

A magyar nyelv és művelődés védelme és terjesztésének szükségessége teremtette meg a közművelődési egyesületeket. A gazdák érdekei istápolásra találnak az országos gazdaszövetségben. Az iparosok a törvény által alkotott iparrestitületben találják meg érdekeik védelmét. Minden hivatás és minden keresetág gondoskodott kellő szervezetről és az egyesülésben rejlt nagyobb erő és hatalom létrehozásáról. Éppen csak a kereskedő-osztály az, mely eddig országos szervezet nélkül, darabokra tagolva és elhagyatva tengődött. Holott éppen ennek az osztálynak van kétségtelenül a legnagyobb szüksége az összetartozandóság szellemének a fejlesztésére és az ország összes kereskedőit egyesítő szövetségre, hogy sikeresen megküzdhessen azzal az ellenséges áramlattal, mely a kereskedői hivatást minduntalan meggyanúsítja, rágalmazza és annak létérdekei ellen tör.

A múlt év októberén tartott sponori kereskedői kongresszus fordulópontot jelent a kereskedőknek megtámadtatásukkal szemben eddig tanúsított közönyös magatartásában. A kereskedő-osztály végre öntudatra ébredt, önértékesen visszautasította a reá szórt rágalmakat és a kongó, üres jelszavakat sutba dobva, végre a tettek mezejére lépett. Megindította a kereskedők országos szövetsége szervezésének régtől várt nagyalapú munkáját.

Ez az országos szövetség-szervezet azonban, mely bizonyára rövid időn belül egymáshoz fogja fűzni az ország összes kereskedőit, csak az általános kereskedői érdekek ápolására és az általános érzett szükségletek kielégítésére lesz képes. De nem alkalmas arra, hogy egy bizonyos város vagy vidék kereskedelmének speciális helyi bajait orvosolja és különleges szükségleteit kielégítse.

Ennek a ténynek a megfontolása okozta azt, hogy most már a kereskedelemügyi minisztériumban is ko-

molyan foglalkoznak azzal a tervvel, hogy a kereskedőket is az iparrestituletek mintájára alkotandó szervezettekbe egyesítsék. És bizonyára kész magra talál a miniszter ez a törekvés a ma már sok városban, így Szentesen is megalakult, a kereskedőket magába összefoglaló kereskedőegyletekben.

Vannak ugyan, akik a helyi kereskedelemnek vidékenként való egységes szervét a kereskedelmi és iparkamarákban látják megtestesülve és fölöslegesnek tartják, hogy még külön kereskedelmi szervezet is létesítsék. Ezek azonban figyelmen kívül hagyják azt, hogy a kereskedelmi és iparkamara hatá- és működési köre nem felel a tervezett testület tevékenységi körét. Hogy a kamarákra az ily módon létesítendő testületek mellett is szükség van; sőt hogy ha nem lennének, megkellene azokat teremteni. Feledik továbbá, hogy a kamara, bár autonómiával bír, többé-kevésbé függő viszonyban van a kereskedelemügyi minisztériummal szemben; nem is szólva arról, hogy mivel egy kamara nemcsak egy város, hanem talán több vármegye kereskedelmi érdekeinek is őre és szószólója, elvesztheti a szükséges elfogulatlanságát olyan kérdésben, ahol a helyi kereskedelem követelményei esetleg a másik vidék érdekeivel kerülnek ellentétbe. A kereskedelmi és iparkamara tehát nem pótolhatja az egységes kereskedelmi testületet. De az utóbbi nagyon alkalmas arra, hogy a kamara bizonyos kérdésben elfoglalandó álláspontjának nagyobb súlyt és jelentőséget kölcsönözzön és azt a város egységes kereskedői közvéleményének imponáló megnyilatkozásával támogassa és diadalra juttassa.

Ilyen erős helyi kereskedelmi középpontok szervezésének szüksége soha parancsolóbb erővel nem lépett fel, mint éppen most. Amikor az agrár törekvések nemcsak léterdekében támadják meg a magyar kereskedő-osztályt, hanem annak tisztességét és becsületességét is kétségbe vonják, akkor elérkezett az ideje, hogy a magyar kereskedői kar fölébredjen végre tehetetlen közönyösségéből és egyesülve, önértékes hangon kiáltja oda az agrárius nagyuraknak: hátrább az agrárral!

Egész sora a törvényeknek fekszik javaslat alakjában a törvényhozó testület asztalán és ugyanannyi tervezet föl a törvényelőkészítő bizottság vegyhelyiségében, melyeknek nagyrésze a

kereskedők érdekeit közelről érinti. Az igazságügyi bizottság már tárgyalja a polgári perrendtartás javaslatát, melynek nem egy rendelkezése áll ellentétben a kereskedők érdekeivel. A részletügyletek törvényes rendezését most készítik elő. Közöbön van a kereskedelmi törvénynek és a végrehajtási törvénynek a hitelviszonyokat nagy mértékben befolyásoló revíziója is. Mindezzel szemben szükséges, hogy a kereskedői osztály jogos érdekeit és követelményeit a kar egyöntetűsége és egységessége által, tekintélyes és súlyos állásfoglalása útján érvényesítse.

Ezért üdvözljük melegen a kereskedelmi testületek országosan való szervezésének és megalakításának eszméjét és ezért reméljük, hogy azok a felmerült elvi nehézségek, melyek a kis-kereskedők és nagykereskedők egy közös egyesülésbe való beolvadását gátolják, az egyesülés szükségességének és mérhetetlen nagy előnyeinek átértése és átérzése folytán okvetlenül el fognak hárulni.

Az egységes szervezetbe összeolvadt, bár vidékenként kereskedői testületekbe szervezett magyar kereskedői kar olyan imponáló erő lesz, mely okvetlenül kivívja — minden ellenáramlattal szemben is — a maga igazát.

A gyermekvédelem állami szabályozása tárgyában, ebben a kiváló fontosságú embericségi és társadalmi kérdésben napokon át folyt a múlt héten bizalmas tanácskozás a belügyminisztériumban, Széll Ignác államtitkár előklése mellett. A szaktanácskozást a múlt hét végén be is fejezték s előtte a betervezett javaslat beható vita tárgyát képezte, mely alkalommal a javaslat alapeszméit, — melyeket Széll Ignác államtitkár fektetett le — a legnagyobb helyesléssel találkoztak.

A javaslat, Európa minden más államát megelőzve, a gyermekvédelemben a legzselebb határig elmegey. Állami oltalom alá helyez minden, a 15-ik életéven alól levő gyermeket, akit az erre törvényenl fogva kötelezettek eltartani nem képesek.

Az elhagyottá nyilváníást és ennek következményeképp az állami gyermekmenedékhelyen való felvétel elrendelését a javaslat kivcsai a rendőrhatalóságok kezébe és az arvaszékerekre bizza, amelyeknek az 1877. évi XX. törvényeikk 263. §-a intézkedése szerint a kiskorúak szellemi és anyagi érdekeinek megóvása és előmozdítása a legfőbb feladatuk.

Ezenfölül a javaslat legfontosabb intézkedési azok, amelyek hivatva vannak az állam és társadalom közt szerves kapcsolatot létesíteni a gyermekvédelem érdekeiben.

A szaktanácskozásán résztvettek a belügyminisztérium törvényelőkészítő osztálya részéről: dr. Némethy Károly osztályfőnök, Sándor János főispán, dr. Bosnyák Zoltán osztálytanácsos, mint a javaslat előadója. Továbbá résztvettek még a belügyminisztériumból: Chyzer Kornél dr., Forrai Ferenc miniszteri tanácsnok, Reisz Gedeon osztálytanácsos, Frank Odón egyetemi magántanár közegészségügyi felügyelő, Payer Béla számviteli igazgató, dr. Karsay Sándor segédtitkár. Az igazságügyi minisztérium képviselésében Kun Béla osztálytanácsos.

A hivatalos egyeniségeken kívül résztvettek még a tanácskozásban: Lukács György főispán, Ruffy Pál, Károlyi Antal orsz. képviselő, Szalárdy Mór és Szana Sándor, a budapesti és temesvári gyermekmenedék helyi főorvosai.

A javaslat főlényén belül egy nagyobb sávkét elé kerül fölülbírálás végett és ugyanakkor a nyilvánosság megítélés alá is hozták.

Vesztett hírek.

A rosszakaratú híreket, melyek vármegyéinkből való tömeges kivándorlás közléseivel riasztották meg a fővárosi sajtót is, — immár ugyancsak a fővárosi lapokban megcáfolták és igaz értékelésükre szállították le a kedélyek feligatására szánt szennzációt.

Most, a cáfolatok után tudjuk meg, amit különben úgy is sejtettünk, hogy a fővárosi sajtót Szegedről ültették fel ezekkel a kivándorlási rémhírrel.

Ami Szentest illeti, azokhoz, amiket az itteni települési mozgalmakról lapunk előző számban már megírtunk, keveset kell hozzátennünk. És az, hogy az itteni települési és kivándorlási mozgolódás mindössze oda zsegorodik össze, hogy csaknem fél évi buzgó települési apostolkodás után sikerült az illetőnek a Temesvármegyei Mosaicára mintegy 80—90 szentelci települőt iratkoztatni, ezenkívül Szentestről talán harminc kértek a múlt évben Amerikába útlevelet, ezek az útlevelek azonban maig sem érkeztek meg és még nagyon kétséges, hogy — ha megérkeznek is, — nem-e gondolják meg addig a kivándorlásra készülő jobban a sorukat és nem térnek-e el akkorra a kivándorlási szándékuktól.

Hogy a vármegye többi községében sem észlelhető semmi nagyarányú kitepülési és kivándorlási mozgalom, ezt talán már mondanunk is felesleges. Ha létezne a községekben ilyen hullámmása a kedélyeknek, lehetetlennek tartjuk, hogy ez a járási főtisztviselő és községi jegyzők figyelmét elkerülje; ha pedig ilyesmi az ő figyelmüket felkelti, lehetetlennek tartjuk, hogy erről az ő fölértés hatóságukhoz, a vármegye vezetőségéhez költésesszerűen jelentést ne tegyenek.

De a megyére vonatkozó vestett hírekeltés forrása nyomban el is árulja annak a rosszakaratú tendenciáját. Mert szembeeső az, hogy a megye tapói vagy szegvári kerületében folyó országos képviselőválasztások kortársarcai és utóajdalmi soha le nem folytathatnak a nélkül, hogy a nép boldogító ó (2) apostolok bele ne kősenek a Pallavicini-uralomba és elő ne hozakodjanak a hitbizományi birtok létközöttéggével kapcsolatosan a Földnélküli Janosok kezservesivel.

A helyzet az, hogy mindezek a nép apostolok olcsó szerrel, az uradalmak rovására akarnak népszerűsége szer tenni és amikor a maguk apró játékoskált így csinálják, de hogy akarják észrevenni, hogy akkor voltaképpen többet artnak a Földnélküli Janosoknak, mint amennyit használnak.

A nélkül, hogy akár a Pallavicini, akár a Karolyi-uralomnak érdekében prókátorkodnánk, könnyű elképzelni, hogy a minduntalan így ország-világ előtt meghurcolt nagybirtok-

kosokból, éppen ez a meghurcoltatásuk kell, hogy kijöjje az esetleg bennük meglévő jóakaratot is a nép iránt. — Az emberi természetben fekszik ez az alól az általános jellemvons alól nem képhetnek kivételt a földesurak sem, hogy amiben vekszálják, amiben tamadják, azt csak azért sem cselekszi meg.

Szemünk előtt lefolyt példák igazolják ez állításuk helyességét. Pallavicini Sándor ógróf csakugyan nem az ember, aki érzéketlen volna a nép bajai iránt. Megmutatta, hogy segíteni akart a péteri népen is. De ekkor a péteriek apostolai egyszerűen feltolta magát Sima Ferenc, amit az ógróf már megakart önként adni a péterieknek, azt mint szorgos követelést, mint olyant állította elő, amelyet az ógrófnak — akarva-nemakarva, teljesítenie muszáj és a vége az lett, hogy a szegény péteriek sirva néztek a Sima-féle nem teljesült követelések után és megátokzták az apostolt, aki őket boldogítani akarván, elütötte atól is, amit az ógróf önszántából akart megadni.

Szakasztott ez lehet a jövője a Szegedről most kiindult vesszt hírkeltésnek is, mely nem kér, hanem követel ott, ahol követelni nem lehet és törvényhozási intézkedést akar kicrszokolni éppen csak a Pallavicini uradalom ellen.

Az a modor, az a hang, melyen ezek a követelések megnyilatkoznak, éppen nem alkalmas a Földnélküli Janosok kivánságának a megvalósítására. Okos emberek tudni kellene, hogy birtokostól földje felosztását, parcelázását kérsni lehet, követselni nem szabad, mert ez azt a birtokost csak hajthatatlanabbá teszi és tudnia kellene azt is, hogy egy talfundumra kivételes törvényt alkotni sohasem fognak, hanem — ha alkotnak, — ezt az összességre fogják meghozni.

De a melletti igaztalan is az uradalom ellen felhozott vád, mert annak területét egy ilyen község sem érinti, amelynek népe hasonlószerű földet ne bírna az uradalomtól. Hogy aztan az uradalom a bér- vagy feles szantóföldjeiből a nép közl kiknek ad, kiknek nem, kiket tart e részben megbízhatóbb bér-lőknek, feles mivelőknek, kiket nem: ez ismét olyan joga az uradalomnak, amely ellen haszntalan agaskodik akárki népapistol is, hogy ennek révén népszerűséget halaszson a maga számára.

Megszivélendő dolgok ezek — nem az apostolok részéről, akik erre úgy avetnek ügyet, — hanem laptársaink részéről arra nézve, hogy a jövőben ilyen úton, amelyen csak kára lehetnek a népnek — ne szolgálják az apostolokat.

Ujdonságok

Szentest, 1903. január 22.

— Városi közgyűlés. Szentest város képviselőtestülete f. hó 26-án, hétfőn délelőtt 9 órákor rendes közgyűlést tart a tül a kureai tanácskozó teremben. A közgyűlés tárgysorozatán ezúttal több igen fontos, közérdeklő ügy lesz, mint az orosháza-szentest-csongrádi vasút ügye, az előfogatási ügy, az építési szabályrendelet módosításának ügye, stb.

— Állásától felfüggesztett köztisztviselő. Páci Mihály Szentest városi központi iktatót Cicatricis Lajos dr. alispán f. hó 17-én, szombaton délután állásától felfüggesztette és egyben a fegyelmi eljárást is elrendelte a nevezett ellen. A felfüggesztés indoka — értesülésünk szerint az, hogy Páci Mihály bizonyos — az ő kezére került és Szentest város közpénztársa befizetni kötelezett kórházi ápolási díjakat szabálytalanul kezelt; e díjakat ugyanis még a múlt évi október hónapban vette kézhez és mind mostanáig nem juttatta rendeltetésük helyére, sőt egynémely ilyen ápolási díjra vonatkozó hivatalos okmányok is eltűntek a kezén. A felfüggesztett

tisztviselőt az iktatói teendőiben Mátéffy Ferenc dr. polgármester Virágh Ede központi irattarossa helyettesítette, viszont az irattárosi teendőkre Halász Szabó Imre városi írnott helyettesítve.

— Művelődéstörténeti előadás. A főgimnázium jeles tanára, Berecz Sándor dr., mint a történelmi és régészeti tarulat titkára f. hó 24-én, szombaton délután 5 órákor folytatja a főgimnázium rajztermében művelődéstörténeti előadásai sorozatát, melyben ezúttal az ókeresztény építészetet, szobrászatot és festészetet fogja ismertetni. Ez előadásai a jeles tanárnak nagy érdeklődéssel találkoztak a közönség részéről és arra most is felhívjuk úgy a régészeti tarulat tagjainak, mint általában a nagyközönségnek szives figyelmét.

— Meteor időjósolása. Vozáry Pál, a városunkban is előnyösen ismert tudós kataszteri főmérnök Meteor név alatt adja közre Szegeden az ő — éles megfigyeléseken alapuló időjósolását. A jövő heten várható időjárásról most csak azt írja: A harmadik téli korszakban huzamosabb ideig fog a hideg tartani. A 20-iki eszomópot gyenge jellegű ugyan, de még inkább a hideg felé viszi az időjárást; így egyedül a 25-iki eszomópot erősebb hatása jöhet számba, amely enyhe jellegű léven, keresztetzi a lejáró hideget és változó, legvalószínűbben csapadékos, lehet havas vagy esős időjárást teremt. A változási eszomópotok elég távol fekszenek egymástól, így az időjárás általános jellege inkább nyugodt, egyöntetű lesz, kevés különbségekkel. Az időjárás ez az alapjellege azonban a 25-iki eszomópot hatása alatt, egy valószínű napciklon keletkezése folytán módosulhat, ami a hideget még ezutánra is kinyújthatja, vagy erős vihart, szelot hozhat. De a napciklon bekövetkezését már két nappal előbb észlelni lehet, amit aztán közölni is fogunk. Ha a napon a jelenlegi állapotok valami erős hatás következtében nem változnak, akkor a télenek még egy negyedik korszakra is el lehetünk készülve. E hónapban a még hatraleelő változási eszomópotok 25. és 28-ra esnek.

— Egyleti élet. A szegény sorsú izraelita iskolásokat segítő egylet f. hó 11-én tartotta rendes éves közgyűlést, melyen az egylet 1902. évi zárószámát és vagyonleltárát is bemutaták, amelyből kitűnően az egyleti vagyon ez idő szerint 3849 korona 35 fillér. Téli ruhával ezen a télen 14 clemi iskolás, 3 gimnaziumi és 1 polgári leányiskolai tanulót látott el az egylet, amire kiadása 508 korona 80 fillér. Az egyletnél a tagsági díj évi 2 kor. 40 fillér, melyet 20 koronás havi részletekben fizetnek be és így — tekintetbe véve, hogy évenként átlag 500 koronát adnak ki szegény iskolások felruházására, az egylet 11 évi fentállása alatt tehát e címen 5500 koronát haladja a kiadás, — az elért eredmény igazán fényesnek mondható és arra buzdíthatná a közönséget, hogy az egyletet emberbaráti nemes törekvésében hathatósabban támogassa. A f. hó 11-iki közgyűlésen cjtették meg a tisztújítást is, egyhangú lelkesedéssel Reisz Samu drt, az egylet megalapítóját választva elnökül. Alelnök lett, szintén egyhangulag választva, Háhn Izidor, pénztárnok Pláger Árpád, ellenőr Lampe Béla, ügyész Purjesz Janos dr, jegyző Feldmann Samu; választmányi tagok: Banfalvi Lajos, Czukermann Soma dr., Friedmann Gyula dr., Fodor Dávid, Gőnczi Ede, Hoffmann Jakab, Kardos Jenő, Karolyi József, László Vilmos dr., Luszitig Antal, Polacsek Albert dr., Purjesz Henrik, Rosenstock Salamon, Soltész Adol; póttagok: Móhr Samuel, Spitzer Adol, Németh Jenő és Wellisch Vilmos. A sz. vizsgáló bizottság tagjai: Hoffmann Jakab, Móhr Samuel és Wellisch Vilmos.

— A tiszai vashíd. A Szentest és Csongrád közti új vashíd alépitményeit a napokban befejezték és az e célra Szentest érkezett mi-

misztériumi kiküldött: **B e e k főmérnök** a munkát fölül is vizsgálta. A főmérnök a befejezett munkát teljesen rendben és a szabályoknak mindenben megfelelőnek találta.

— **Hamis mérlegek használata.** **B e r c z e i** Gábor rendőrségi hivatalnok és mértekhitelesítő a napokban tartotta meg rendes havi ellenőrző szemléjét a szentesi kereskedőknél és italmérőknél, s tegnap adta be a jelentést a szemléjáról. A jelentés szomorú dolgokat foglal magában, mert kitűnik belőle, hogy **h a r m i n c e g y** esetben talált szabálytalanságot a mérlegek körül. A kereskedők és italmérők nagy része ugyanis nem pontos mérleget használ, ami miatt a vásárló közöttös tetemes kárt szenved. Edért aztán **A r a d y** Kálmán főkapitány hamis mérleg használata miatt megindította ellenük az eljárást és kivánatos volna, hogy szigorúan megbüntesse őket, mert így könnyen megátalhatja a további visszaéléseket.

— **Gazdasági szakelőadások.** A gazdasági egyesületben szokatlanul nagyszámú gyakorlaközönség hallgatta végig, a leguagyobb érdeklődéssel, mult vasárnap is **N é m e t h** Jenő földmíveléskolai tanár alapos fejtegetéseit, melyekben a terményekre kártékony rovarokat és férgeket, valamint az ezek ellen való védekezés módjait ismertette, ugyazintén **N é m e t h** Dező szakelőadását is a szőlő és kertművelésről. Az egyesületben vasárnap ismét lesz gazd. szakelőadás.

— **Adózók figyelmébe.** Azokat az adófizető polgártársainkat, akiknek birtokát adósság terheli, ezúttal újból figyelmeztetjük, hogy tehervállomásukat f. hó 25 ig tegyék meg a városi adóhivatalnál, mert a bevallás révén adófizetésük összege jelentékenyen csökken, míg a bevallás elmulasztásáért szenvedett kármialt csak önmagukat okolhatják. Szükségessének látjuk e figyelmeztetést intézni az adófizető polgártársainkhoz azért, mert — tudomásunk szerint ez évben szokatlanul kevés teherbevallás történt eddig.

— **Szerencsétlenül járt csendőr.** Egy csendőr szerencsétlenségéről értesítenek bennünket Kistelekről. A napokban **F ü l ö p** Károly kisteleki közcsendőr a rendes szolgálatot teljesítette a nyáak között, amikor egy tannyaból kiugrott több hamis kutya, amiktől a csendőr lova megijedt és ledobta hátáról **F ü l ö p**ot, maga alá temetve lovasát. A szerencsétlen ember teljesen a ló alá került, még pedig olyaa szerencsétlen helyzetben, hogy a ló **F ü l ö p** mellére dőlt. A boldogtalan csendőrt eszméletlen állapotban szedték föl és most súlyos betegen fekszik.

— **Riasztó árvizhír.** A fővárosi napilapja egy részét ismét felülitették egy városunkból felküldött rémhírrrel, mely azt tudatja a világgal, hogy **S z e n t e s** alatt a **T i z s a** kiáradt és több hazát is összerombolt. A vészés árvizhírből annyit az igaz, hogy a **T i z s a** — ami télszakán szokatlan — **S z e n t e s** alatt a mult hetek enyhe időjárása következtében tényleg kilépett a mederből és az arterületet egészen a galatbaj níntegy fél lábnyival borította be. Az apadás azonban már napok előtt beállott és a hazak összedőléséről szó sincsen.

— **Elhalasztott teaeztély.** A kereskedő egyesületben, tartani tervezett lapunk által is f. hó 24-re hirdetett teaeztélyt, mint bennünket az egylet részéről ennek közlésére felkérték, ez n a napon nem fogják megtartani. A legközelebbi teaeztély idejét alkalmilag majd közöljük lapunkban.

— **Álarcos hál.** Az iparosifjak önképzőköre f. hó 31-én, vásár vasárnapján jelmez és álarcosbálat rendez az ipartestületi haztermeiben. A zártkörű mulatságra, melyen az álarcosoknak — a rendezőség kívánására — a meghívót fel kell mutatni, nehogy oda nem való elemek tolakodjanak be, — most küldik szét a meghívókat és a rendezőség szerényen szorgoskodik, hogy a bálnak fényes sikert biztosítson.

— **Fehér hál.** A csabai előkelő társaság az érdem, hogy megtalálta egyik újítját a hazai ipar, pirtoltságának. A csabai értelmiség ezt a cél: igen eredeti és gyakorlati módon szolgálja. Szamol a többség gyöngémédon, mely mulatság révén kész még a hazai ipartólalalaba is belemenni. Hát mulatságot kell rendezni erre a célra: ez lett **Csaba** a jelző. És így történt, hogy elhatározták: január 31-én egy **f e h é r b á l a t** rendezni. A báli meghívó amilyen díszes és a sablontól eltérő, annyira öleletes is. Egy könyvecské ez a meghívó, mely kifejezetten megkivánja, hogy a bálnban résztvevő hölgyek fiataljai **h o n i f e h é r b á l i z s t** ruhácskáiban, a mamák pedig szintén **h o n i d r a p p - z á n t** ruhákban jelenjenek meg és hogy a nőknek könnyű legyen a választás, a mellett a fényfény is lehetetlenítse, a meghívó mindjárt meg is mintáz egy beszőtött fehér virágú **f e h é r h o n i** kelmet és ugyanilyen virágú drapp-kelmet, kioktatván a nőket, hogy csak a kelmek 80 centiméter szélesek és metereknént csak 1 korona 40 fillérbe kerülnek. Hogy pedig a férfiaknak, különösen a vidékről várt vendékeknek is olcsó legyen a mulatság, erről is gondoskodik a rendezőség, úgy, hogy a tancosok vendég-belépőjegyget kapnak és vendégserető elszállásokról is gondoskodik. A csabai példaadás tehát úttörő a maga nemében, melyről óhajtható, hogy minél szélesebb körben talaljon követőkre. A rendezőség nagyban és jogosan bizakodik abban, hogy ez a mulatság rendkívül fényes sikerű lesz s bennünket is felkért annak közlésére, hogy akik meghívót akarnak kapni erre a fehér bála, az iránt **F á b r y** Károly, dr. **P á n d y** István vagy **S z a b ó** Gyula előközhöz, az elszállások dolgában pedig ifj. **K o c i s z k y** Mihály elszállásolási bizottsági előköző forduljanak.

— **A dohánytolvajok** Három suhanc lopásáról értesítették Csanyról a szentesi csendőrszakaszt. E szerint **O l a j o s** M. Janos csanyri lakos dohánytájtaját a mult hét egyik éjjelen feltörték és 140 kilogram leveles dohányt emeltek el 100 korona értékben. A csendőrség megindította a nyomozást a betörők után és sikerült azokat három suhanc személyben kézrekeríteni. Kiderült ugyanis, hogy a dohányt **H a l á l** Mihály, **B ó z s ó** Mihály és **K á d á r** Ferencz lopták el s Szegváron aladtak, az arát pedig elmulatták. A betörőket följelentették a szegedi kir. ügyészségnél.

— **Téli országos vásárunk.** A szentesi ez évi téli országos vásár f. hó 31-én kezdődik a jószágvásárral, mely az nap és a következő napon is tart. A kirakodó vásár ugyan-e két napon, tehát szombaton s vasárnap, valamint hétfőn is lesz. Erre a vásárra vézmentes helyekről minden lábasjóság, tehát sertés is felhajtható.

— **Toloncolás.** A budapesti államrendőrség a napokban Szentecare toloncolta **F r e u n d** Sándor szentesi illetékes kárpitossegédet, akik már évek óta kiiltottak a főváros területéről. Az ipse mindazonáltal ismét megjelent Budapesten, miért is az ottani rendőrség kénytelen volt hazatoloncoltatni.

— **Hölgyek öröme!** Ezekre menő elismerő levél bizonyítja, hogy a legjobb szer a szépség apóllására az alkalam készített híres **Dr. Lehman-féle arckenőcs.** Egy tégely ára 1 korona, hozzá való szappan 80 fillér **P o u d e r** 1 doboz 1 korona. Csak nevem és arcképpemmel ellátott tégelyt kérjünk és fogadjunk el! Kérem egy próbarendelmenyt tenni. Gyarmati Emil városi gyógyszerháza a Szent-Haromsághoz Baján. Viszonteladók nagy kedvezményben részesülnek. (20—1.

Elszámolás és köszönetnyilvánítás.
Az izraelita jótékony nőegylet által f. hó 3-án rendezett művészestélyt tiszta bevételre, a fölfizetésekkel együtt 231 korona 40 fillér volt, mely az egyleti pénztárnak átadott. Fölfizetési szívesek voltak: **Czokor** Emil 10 kor; **Soós** Mihály, **N. N.**, dr. **László** Vilmos 3—3 kor; ifj. **Várady** Lajos, **Német** Jenő, **Purjesz** Henrik, **Készty** József 2—2 kor; **Neumaun**

Jónás, László Lajos 1—1 korona. Összes fölfizetés: 231 korona.
A szíves fölfizetőeknek ezúton fejezzék ki hálás köszönetét.
Szentes, 1908. január 21-én.
a rendezőség.

Irodalom.
Voltaire. Az anekdotizáló irodalmi hagyomány cserszer elmcélté **Voltaire** és **Nagy** Friderik összeharagudását és összeharagudását. A barátságból az lett, hogy **Nagy** Friderik meghívta **Voltaire** **Sansouci**-ba, a hol vele nézette át a verselt, mert a nagy király önként közlegényeséget vállalt a gyöngye verselőik szerény taboremában. Ezt a tiszteletet **Voltaire** úgy nevezte sa király szennycsét mosom. Az összeharagudásnak pedig az volt az oka, hogy **Voltaire**, a ki előtt a király csak verselő volt, úgy nyilatkozott a királyról, mint a verselő érdemelte. **Macaulay** **Nagy** Friderikről irt gyönyörű essayében hosszasan emondja **Nagy** Friderik és **Voltaire** barátságának történetét. **Pedig** **Friche** több volt egy rossz verselőnél. **Mint** **Michelet** szépen mondja, ő valóította meg a század nagy elvét, a cselekvést. Első sorban a német nemzetnek volt hőse, a művelt közepostyal benne látta előharcosát és mint **Goethe** mondja, nem annyira porosz, mint inkább **Fridrikpárti** volt. **Nagy** érkeke volt a nyilvánosság iránt és ennek köszönhető, hogy nem csak uralkodói működése foglalkoztatta a világot, hanem magánélete is kőzázjon forgott. **Mindent** tudtak felőle és mindent egyformán nagyának és egyetlennek találtak.
Erről a családlatos emberről, koráról udvaráról, életéről szóla **Nagy** **Képes** **Világtörténet** 174. füzeté.

A 12 kötetes nagy munka szerkesztője **Marcali** **Henrik**, egyetemi tanár, ki egyúttal a kötet írja is. **Egy-egy** gazdagon illusztrált kötet ára díszes félbőrötésben 16 korona: füzetként is kapható 60 fillérjével. **Megjelen** minden héten egy füzet. **Kapható** a kiadónál (**Révai** **Testvérek** **Irodalmi** **Intézet** **Részvénytársaság** **Budapest**, VIII., **Üdi-út** 18. sz.) minden hazai könyvkereskedés útján, havi részletfizetésre is.

Gazdasági és üzleti értesítés.

Szentes, 1908. január 18.
A gabona árak következők:
Búza 81—82 klóa mm 7 frt. 60—65; 78—80 klóa 7 f. 50—60 kor.
Arpa köbke 4 f. 80, 5 frt; mm 6 f. 20.
Kukorica köbke 5 frt. 60—80; mm 6.40.
Zab köbke 3 f. 70; mm 6 f. 40 kor.
Szalonna mm 58—60 frt.
Hízott sertés tiszta vágásra nehéz 55 56 kor; középsúlyu 53—54 kor.

Felolsszerkesztő: **BÁNFAI LAJOS.**
Társzerkesztő: **MÁTÉFFY LÁSZLÓ.**
Kiadótulajdonos: a „Szentes és Vidéke” könyvnyomda.

Törlesztéses kölcsönök
földbirtokokra, hoi a tőke a kamat fizetéssel törlesztetik egyidejűleg, alóliót cég kieszközöl 10—15—23—32—38—40 és fél és 50 évekcre.
Régebbi, magán vagy pénzügyeti betáblázott terhek konvertálását elvállalom.
A kölcsönök készpénzben fizetnek ki a záloglevelek teljes névértékében.
Felfüggesztással szívesen szolgál — levélben is — **Hmvasárhelyen**, Szentesi-utca 16 sz.
Hegedűs és Társa
ingatlan forgalmi irodája
26—3

1900. párisi világkiállításán a magyar órák megbizottja.

Bátorodom a n. & közönség tudomására hozni, hogy a zámó s érem át a külföld elsőrangú órási-üzletében, de különösen a glashüttei órási-iskolában is Svájc nagyobb városain szerezett lapasztalok után helyben Aradi-utca 7. sz. alatt (Európa-szállóval szemben)

órás-üzletet és javító műhelyt nyitottam.

Weisz J. Hugó
órás-mester
SZEGEDEN.

Különösen felhívom a t. közönség figyelmét a nagy rakítáramra és a helyszínen beszerzett valódi svájci zsebrakítáramra, u. m.

„OMEGA” (általán pontosan szabályozva.)

Kézi, egyfedélű	32 kor.
Nickel	32
Kézi, kétfedélű	36
„BONHEUR” Gavallér-órák (egészzen lapos.)	
Acél	20-30 kor.
Kézi	30
Arany	70-80

Dús rakítár azonos hírvélezesből, továbbá saját készítményű „Praxionos” ingafal-, -bedő-, úriszita- és iroda-órákban. Megrendelésre készítek mindenféle villamos, fém- és lejtőórát, valamint egész épület vagy város hálozatosát, továbbá házi-, vasúti-, peron-, lakatya- és toronyórát, kitűnő minőségben. Ingafal- vagy ebéd-órát megadott rajz vagy sul szettel készítek. Javítást mindig a legkímélőbb és legkényesebb munkára. 210

Egyedüli rakítár valódi glashüttei órákból.

Vegzett lapos és asztali órási-iskolának.

288
1903. Sándorfalva község Helyiérőrségétől.

Hirdetmény.

Csongrádvármegye Tiszáninnen járásához tartozó Sándorfalva községben lemondás folytán megüresedett segédjegyzői, helyettes anyakönyvvezetői állás betöltésére ezennel pályázat hirdetettik. Ezen állással évi 1000 kor. fizetés és 240 kor. lakbér illetmény van egybekötve.

Pályázati kérvények folyó évi január hó 31-ig. Dr. Herglőz István főszolgabíró úrhoz nyújtandók be Dorosmára.

Ezen állásra csakis jegyzői oklevéllel bíró egyén választható meg, a választás határideje külön fog kitűzteni.

Sándorfalva, 1903. január 16.

2-1 Az előljáróság.

1948/1902. végrh. szám.

Árverési hirdetmény.

Alulirt bírósági végrehajtó az 1881. évi LX. t. cz. 102. §-a értelmében ezennel közhírré teszi, hogy a szentesi királyi járásbíróóság 1902. évi V. 297 és 385 sz. végzését következtében hivatalból Dr. Purjesz János ügyvéd által képviselt Molltscher Fülöp budapesti lakos javára Wollsch Vilmos szentesi lakos ellen 485 kor. 99 fillér a jár. erejéig 1902. évi április hó 16-án foganatosított kielégítési végrehajtás után le és felül foglalt és 2010 koronára becsült következő ingóságok u. m: kerékpárok, férfi és női izraelita templomszék és más ingóságok nyilvános árverésen eladotnak

Mely árverésnek a szentesi kir. járásbíróóság 1902. évi V. 297/3 sz. végzése folytán 163 kor. tőkekötvetelés, ennek 1902. évi február hó 5 napjától járó 6 százalék kamatai, egyharmad százalék váltódíj és eddig összesen 66 kor. 54 fillérben bíróilag már megallapított költségek erejéig Szentesen végrehajtást szenvedett üzletében 1903. évi január hó 23-án d. c. 10, s az izraelita hitközség tanácstermében leendő közkielzésre 1903-ik évi január hó 23-ik napjának déli előtti 11 óraja határidőül kitűzöttik és ahhoz a venni szándékozók oly megjegyzéssel hivatnak meg, hogy az érintett ingóságok az 1881-ik évi LX. törvényeik 107. és 108 § a értelmében késpénzfizetés mellett, a legtöbbet ígérőnek becsáron alul is el fognak adatni.

Amennyiben az elárverezendő ingóságokat mások is le és felülfoglaltatták s azokra kielégítési jogot nyertek volna, ezen árverés az 1881. évi LX. t. c. 120. § értelmében. ezek javára is elrendeltetik.

Kelt Szentesen, 1903. évi jan. hó 8.

Végh Sándor,
kir. bír. végrehajtó

Meghívó.

A „Csany és Vidéke” keresztény hitelszövetkezetnek 1903. évi február hó 1-én tartandó évi rendes közgyűlésére, melyre a t. részvényesek ezennel meghivatnak.

Tárgy:

1. Az. 1902. évi számadás betérjesztése.
2. A felügyelő bizottság újabb szervezése.
3. Indítványok, melyek azonban a közgyűlést megelőző 8 nappal az igazgatósághoz írásban beadandók.

Csany, 1903. január hó.

Az igazgatóság.

A Richter-féle
Liniment Caps. comp.

Horgony-Pain-Expeller

egy régi kipróbált háziaszer, amely már több mint 33 év óta megbízható bedörzsölésként alkalmazatik lézéréseid, csont- és megbéléséid.

Intés. Silányabb utánzatok miatt — bevásárláskor óvatossal legyünk és csakis eredeti üvegeket dobozokban „Horgony” védjegygyel és a „Richter” cseppjegyzéssel fogadjunk el. — 80 f., 1 k. 40 f. és 2 k. árban a legtöbb gyógyszerárban kapható. Főraktár: Török József gyógyszerésznél Budapesten.

Richter F. Ad. és társa.
CSAK az kir. udvari szállító.
Rudolstadt.

Férfiak ingyen kapnak

egy lejujabb találmányú gyógyszer, mely az elvesztett erőt visszaadja. Mindazok, akik érte irnak, ingyen kapnak egy próbacsomagot, egy 100 oldal vastag könyvvel együtt, postaszállítványként, jól becsomagolva. A legcudálalram. Jobb csudagyógyszer ez, mely már ezeket megmentett, akik ijkori kicapongások folytán erejüket veszítették vagy ezenközben betegségekkel szereztek. Ez okból elhatározta az intézet, mindenkinék — akikéri egy csomag gyógyszeri magyarzó könyveskövel díjtalanul küldeni. E házi szerrel otthon gyógyítható a baj és mindenki aki ijkori kicapongások folytán nemü bajokban, szellem-gyengeségben vagy chronikus betegségben, szenved otthon gyógyíthatja magát. Ez a gyógyszer közvetlenül ama szervekre hat, melyek erősitésre szorulnak és csudai eredménytvel gyógyítja meg az évek óta állandóan betegeskedőket. Öregek és ifjak irhatnak az alatt jelzett címen a „State Medical Institute”-nek, honnan a próbacsomagot címükre azonnal megküldik. Az intézet első sorban azokat akarja megmenteni, akik gyógykezeltetésük végett otthonukat el nem hagyhatják. A próbacsomag is megmutatja, milyen könnyen lehet a borzalmas betegségek-ből otthon is kigyógyulni. Az intézet nem tesz kivételt. Minderki, bárhonnan magyarul is irhat a gyógyszerért, amire a legnagyobb díktáció mellett díjtalanul elküldik neki a próbacsomagot a magyarzó könyvvel együtt. Irion tehát — akinek kell — mindenki azonnal. A küldemény olyan szépen van csomagolva, hogy senki se tudja meg a tartalmát. e levelet így kell megcímezni: State Medical Institute 901 Elektron Building, Fort Wayne, Ind. Amerika és minden levél portmentesen küldendő.

8/szüks. biz. Csongrádvárm. szűke. Bizottsága.
1903. sz.

Hirdetmény.

Csongrádvármegye papir és irodai szerek szükségletének beszerzésére ezennel zárt ajánlati versenytárgyalás hirdettetik.

Felhivatnak a szállítani óhajtók, hogy zárt írásbeli ajánlataikat, a megfelelő papir és írószer s egyéb irodai szerek mintáival felszerelve, az egysegárok kitüntetése mellett alulirotnál folyó évi január hó 28. napjának d. e. 11 órájáig adják be, amikor is az ajánlatok elbirálatni fognak.

A szállítás, az ajánlat elfogadása után azonnal teljesítendő.

Szentesen, 1903. évi jan. hó 18.

Mátéffy Kálmán
vm. főjegyző biz. elnök.

Kiadó lakás.

Özv. Piti Józsefné III tized 7. sz. háza a gimnázium közelében haszonbérbe adó és azonnal is elfoglalható. Értekezhetni I. tized 518. szám alatt a vásártéren. 3-1